

On Internationalism

2 papers on Internationalism in Creole version (2009)

L A L I T

KONGRE UVER 2009

lor

INTERNASYONALISM DAN LEPOK KRIZ EKONOMIK MONDYAL

Internasyonalism ki LALIT pe vize zordi:
2-3 “Lapist”

par

Lindsey Collen

Internasyonalism ki LALIT pe vize zordi: Bann “Lapist”

Kan nu finn swiv lezot prezantasyon dan Kongre Uver 2009, nu pu’nn truve ki evidaman “internasyonalism” ki *Lalit* ti devet vize zordi li dekul direkteman depi 2 zafer:

- 1. Stad ek natir devlopman kapitalism internasyonal, setadir inperyalism, *zordi*.
- 2. Natir ek degre lorganizasyon klas travayer dan sak pei nasyon, *zordi*.

Alor, mo prezantasyon, lor nom LALIT, pu ena sa 2 pwen-la kuma premye 2 fokus, lerla

3. Mo pu get bann “lapist” pu internasyonalism dan lavenir.

1 INPERYALISM AN KRIZ – Luvertir ideolojik pu Marxist

Marx ti dekrir sistem kapitalist (kan sistem ti ne dan Lerop) avek otan presizyon ki zordi, dan kriz aktyel, tu dimunn, sirtu ekonomis burzwa, pe al lir tex Marx orizinal, mem seki pli difisil, kuma *Kapital*. Alor, Marx so analiz pe fer test letan, kuma tu tez syantifik bizin fer. E li pe ed nu. Li finn osi analiz sa piyaz ki sistem kapitalist pe fer lor lanatir, ki zordi pe amenn kriz klimatik. (*Marx’s Ecology*, 2007.)

E, 50 apre Marx, Lenin ti dekrir nuvo devlopman ki ti ena dan sistem kapitalis, e ki konsern nu zordi: “inperyalis”. Li ti dekrir li dan enn panfle apel “*Inperyalis: Staz Siprem Kapitalism*”. Sa ti pre 100 an desela, moman kot sa sistem kapitalist ti pe pran kontrol lemond an antye. Tu pei ti pe vinn su lanpriz, bann *monopol* kapitalist (sirtu proprieter lindistri ek lenerzi) ek su lanpriz *kapital finansye* (labank/lasirans/stok exchennj/bann seki fer larzan ar larzan/kapitalis zugader).

Zordi, avek globalizasyon, pa zis sa analiz Marx lor natir kapitalism, me osi sa tandans ki Lenin finn dekrir-la, finn revinn daktyalite – dan dernye 20 an sirtu. Zordi nu kapav dir ki lemond an antye finn vinn su lanpriz total *kapital finansye monopol* (enn lepresyon John Bellamy Foster, *New Left Review* 2008).

Sa panfle Lenin-la li ase kurt, si dimunn anvi lir li. (Dan stedi grup Lenin 2008-9 ki LPT ti organize, nu ti fer enn seri lezot panfle, pa sannala.) Enn zafer ki drol: lide Marx e mem sa panfle Lenin-la ti paret ase “vye” ek demode kan mo ti zenn dan bann lane ’60 ziska 90. (Ti ena buku eksepsyon a reg ki zot ti pe dekrir – sirtu 3: (a) Blok Sovyet ek Lasinn, (b) Sistem sekirite sosyal ek Welfer Steyt, (c) Guvernman Tyer Mond ki ti intervenir dan lekonomi buku.

Me zordi seki tu text klasik Marx, Lenin, Rosa Luxembourg dir, inn re-vinn daktyalite, e mo pu explike kifer, pu nu gete kot inperyalism ete zordi.

Seki Marx ti montre, ant-ot, se kimanyer kapitalism, par so natir prop a li, li rant dan bann kriz. Sa bann kriz-la vinn deplizanpli grav. E serten sa bann kriz la li ti apel “kriz sistemik”, dan lesans ki zot pa sa zar kriz abityel ki kapitalis gayne aköz so lanarsi ineran ki lerla stabilize pu enn tan par zotmem.

Parfwa konpetisyon feros ant kapital monopoler finansye ki rezid dan diferan pei nasyon dan Lerop finn anzandre kriz telman grav ki par exanp, avan ariv 1920, ki finn prodir enn Lager Mondyal ek provok enn Revolisyon anti-kapitalist reysi (1yer Ger Mondyal ek Rev Ris). Apre sa, gayn pli gran kriz ekonomik, “Gran Depresyon” bann lane 1930, ki asontur anzandre ankor enn lot Lager Mondyal ek enn Revolisyon anti-kapitalist avan ariv 1950 (2yem Ger Mondyal ek Rev Lasinn).

E sa 2 lager mondyal-la, finn osi donn lokazyon preske tu pep kolonize dan lemond (apar enn-de kuma lepep Reyone), kan zot kolonizater ti pe met tu so resurs dan lager kont so konpetiter, kumans sap depi zug kolonizasyon direk.

E anmemtan, dan lonbraz sa 2 gran revolisyon (Larisi ek Lasinn) klas travayer dan pei inperyalist finn reysi ras buku drwa ek enpe sirplis – klas kapitalist ti oblize sede pangar zot prop klas travayer dan zot pei, li osi, pran sime revolisyon. Sa bann drwa-la *grosso-modo*, ti pran form sekirite sosyal, seki nu apel welfer steyt, plis serten liberte kuma liberte dexpresyon, eleksyon enn fwa 5 an.

Me, avek inplozyon bann reyn Stalinyen depi 20 an, avek instorasyon kapitalism dan Lasinn, avek erozyon tu drwa su welfer steyt, avek retur anfers kapitalism dan tu ex-koloni, nu finn re-tom dan kontinyasyon sa reyn “inperyalist + kapital monopol + kapital finansye” ki Lenin ti dekrir. Selman zordi Leta Zini so puvwar pa pe monte, kuma lepok ki Lenin ti dekrir, me pe al tonbe.

Ideoloji fasist lepok kapital finansye

Reyn kapital finansye li danzere. Delapar lefet ki sa zar kapitalist ki opuvwar li napa truv ni travayer ni seki travayer prodir (li get zis larzan ki fer larzan, ondire li viv lor enn kanser lor sosyete), rann lamonte ideoloji fasist pli facil. Ena enn klas opuvwar ki iresponsab net. E li nekrofil. Li konn zis zafer mor: larzan, aksyon, mobilye ek imobilye. Enn kapitalist agrikol, minyer, indistriyel, li oblize ena enn serten swen pu so mindev. Sinon, li osi mor. E li konn sa. Li partaz limanite ar “so” travayer. Me, kapitalist finansye, non. Li merd ar twa, li. E, se reyn kapitalist finansye ki ti donn nesans premye vag fasism dan 20yem Syek. Zordi, nu bizin bare kont enn dezyem vag kan li re-opuvwar anuvo.

Revolisyon elektronik, otomatizasyon, delokalizasyon, emigrasyon

Dan lepok aktyel, prodiksyon kapitalist finn fek, avan kriz resan, travers enn faz prodiksyon elektronik frenetik ek enn otomatizasyon ki finn permet enn ogmantasyon produktivite ki vedir patron finn kapav lisansye buku travayer atraver lemond e fer lezot vinn sezonye, kontraktyel, a tan parsyel. Li resanble premye revolisyon indistriyel 150 an desela. Buku dimunn ranplase par masinn. Lertan vinn long. Lapey bese, si nu pran lapey mwayen ubyen medyann total klas travayer mondyal. Lantrepriz finn deplase, finn galup deryer lapey ba, travayer finn oblize emigre pu al kas pri travay ayer.

Inegalite ki menas sistem-lamem

Kriz finansye resan vedir ki tro buku larises finn akimile lao dan sosyete parmi gran, gran kapitalist – e anplis, buku sa larises-la li sort depi naryen ditu, pena okenn travay ki finn azut valer. Larises finn kree plito atraver zwe zugader lor valer stok exchennj, vann “futures”, vann det travayer, fer spekilasyon lor valer diferan deviz, lor valer later. E nu finn fini avek enn sir-valyasyon later (sirtu dan Lamerik), enn sir-valyasyon similtane dolar Ameriken, ek enn sirvalyasyon aksyon. Ondire finn gayn enn disparite ant valer larzan (ubyen valer later, ubyen valer aksyon) ek valer travay (travay sel zafer ki vreman azut valer, pa zis azut dan pri), a enn tel pwen, kot travayer (sirtu dan Lamerik, ti pe pran det pu aste) krake, perdi so lakaz: personn pa aste. Alor, gro gro labank bankrut. Ondire enn imans problem *Sale by Levy*. Fannie Mae ki ti 9yem pli gran konpayni dan lemond an 2004 dapre Forges, grene. Freddie Mac ki ti 20yem, li osi grene, bel bel labank kuma Lehmann (*Fortune* met li nimer 47 pli gran dan lemond an 2007) al bankrut Septam 2008. Me, kan AIG – ki ti 3yem pli gran konpayni dan lemond an 2004 dapre Forbes – menas bankrut, e lezot gro konpayni ki anmemtan ena monopol e ki dan finans, kumans menas tonbe, e zot alatet sistem, lerla, ep! Guvernman kapitalist (asterla si dimunn pa ti sir, zot kapav sir li enn “Leta burzwa”) deside pu nasyonaliz enn kantite labank ek lasirans. Byen vit kriz ekonomik swiv deryer kriz finansye, e Guvernman Lamerik mem nasyonaliz General Motors. Sa kriz-la, avek internasyonalizasyon kapitalism, finn vinn partu.

Alor, patern se kapitalist finansye sirtu Ameriken ti pe vinn exazereman ris, e sa profi lor zot liv-kont ti depann lor travayer Ameriken pey zot det dan lavenir – me kriz dan lekonomi-mem, dan lekonomi reyel (pa zis dan finans) finn anpes zot pey zot det. Travayer Ameriken finn plito perdi plas. Lantrepriz inn bankrut, lezot inn ferme, lezot inn delokalize. 15 Ziyet, Rezerv Federal predir somaz 10% Lamerik an 2009.

Alor, apre sa gran revolisyon elektronik ki finn transform natir travay pu buku travayer, apre sa angresaz par bann kapitalist monopoler/finansye, tu seki travayer finn benefisyé, se enn mizerab portab, avan met li deor swa rod bes so lapey.

Demokrasi: teren redwit

Avek skleroz kontinyel sa tigit demokrasi ki kapitalism ofer, nu truve ki demokrasi existe tuzur zis onivo “nasyonal”, tandi ki kapital finn internasyonalize. (Avek eksepsyon Lerop, kot ena enn serten degre demokrasi onivo rezyon Lerop.) Me, plas kot nu mobilize, an zeneral, li res “leta nasyon”. Alor nu internasyonalism, li pu bizin pran sa an konsiderasyon.

Antretan, mem dan “leta nasyon” ena drol fenomenn. Anmemtan, ena “kan konsantrasyon” partu dan lemond, kot burzwazi pe al viv deryer bann fennsing barble, avek sekirikor lor geyt, pu anpes dimunn rant dan zot kan. Zot pe santi lalit-deklas pu aksantye. Zot pe sey azir kuma enn karst apar. Moris-mem pe kumans gayn sa fenomenn-la, bann IRS e lezot skiym. E dimunn ki vinn res isi, si zot ase ris, kapav aste rezidans permanan ubyen mem ... nasyonalite. E viv dan enn kan eksklizif ek plito militarize.

E sa zis militarism onivo rezidans.

Militarism

E dan sa lepok-la, li enn lepok kot kapitalism depann pu so reyn lor militarism zeneralize. Lor intervansyon militer direk. Li depann lor enn rezo 700 baz militer etranze. Serten plas li depann lor lokipasyon militer. Li servi dronn, avyon san pilot, ki kapav ena larzer-lezel 25 met (*Spokesman*, 2009) ki al bombard Afghanistan. Li interesan pu get intervansyon direk militer ki *Global Policy Reform* inn pibliye (sori li selman ziska 2004):

1989	Libya	Naval aircraft shoot down two Libyan jets over Gulf of Sidra.
1989	Philippines	CIA and Special Forces involved in counter-insurgency.
1989-1990	Panama	27,000 troops + naval & air power used to oust Pres Noriega.
1990	Liberia	Troops deployed.
1990-1991	<u>Iraq</u>	Major military operation, inc naval blockade, air strikes; attack
	Iraqi forces in Kuwait.	
1991-2003	<u>Iraq</u>	Control of Iraqi airspace in N & S, periodic attacks.
1991	<u>Haiti</u>	CIA-backed military coup ousts Pres Jean-Bertrand Aristide.
1992-1994	Somalia	Special operations forces intervene.
1992-1994	Yugoslavia	Major role in NATO blockade of Serbia and Montenegro.
1993-1995	Bosnia	Active military involvement with air and ground forces.
1994-1996	<u>Haiti</u>	Troops depose military rulers, restore Pres J-Bertrand Aristide.
1995	Croatia	Krajina Serb airfields attacked.
1996-1997	Zaire (Congo)	Marines in operations in eastern region of the country.
1997	Liberia	Troops deployed.
1998	Sudan	Air strikes destroy country's major pharmaceutical plant.
1998	<u>Afghanistan</u>	Attack on targets in the country.
1998	<u>Iraq</u>	Four days of intensive air and missile strikes.
1999	Yugoslavia	Major involvement in NATO air strikes.
2001	Macedonia	NATO troops shift and partially disarm Albanian rebels.
2001	<u>Afghanistan</u>	Air & ground operations oust Taliban, install a new regime.
2003	<u>Iraq</u>	Invasion with large ground, air & naval forces, ousts S Hussein
2003-present	<u>Iraq</u>	Occupation force 150,000 troops, counter-insurgency war
2004	<u>Haiti</u>	Marines land. CIA-backed forces oust Pres. JB Aristide.

Sa bann intervansyon, zot anplis de sa prezans kontinyel dan plis ki 700 baz etranze.

Sa lepok-la osi depann lor enn degre represyon ek kontrol indirek lor klas travayer kuma zame nu finn truve avan. Bann frontyer inn vinn pli difisil pu traverse, ant pei. Nu serveye dan travay. Leta burzwa gard rikord lor travayer kuma zame avan. Ena rikord kriminel ki swiv dimunn pa les zot gayn travay akoz pena sertifika moralite. Ena kart idantite tu kalite. Ena kamera serveyans. Ena rikord sak korl telefonn u ubyen mwa fer. Lepok “Big Brother” George Orwell ti dekrir, vreman isi zordi. Nu su enn reyn biokratik, met anplas dan lintere kapitalis finansye monopul.

Kapital proteze par represyon intern imans, e inperyalism par militarism extern san pitye. Pu kraz sa sistem ti-koperativ ki ti ankre dan Yugoslavi, apre ki Miray Berlin ti fini grene, ti bizin servi gro mwayen. Furni lager sivil. L'OTAN fer lokipasyon militer. Kas pei-la but-but.

Sa ki nu ena pu zet anba. Pa fasil, apar lefet ki limem li pu sufer buku kriz.

Disparite Agrandisan ant Puvwar Militer ek Ekonomik: Lamonte Lasinn

Ena enn disparite agrandisan ant puvwar militer Leta Zini (plis ki tu lezot pei dan lemond azute ansam) e lefet ki dan enn-de-deseni li pu selman 2yem pli gran lekonomi dan lemond. Lasinn pe travers li, dapre previzyon FMI. Dan 5 an, lor serten fason mezire (korize pu diferans pri) Lasinn pu fini devans USA. Me, kote militer, mem ki pena buku lezot pei avek mem grander larme ki USA, ena ki ena bom nukleer (apar bann ansyen puvwar militer zordi ena Lasinn, Lend, Pakistan, Israel, ant ot).

Kriz klima

Azute dan tu kriz ki sistem-la prodir, samem sistem-la finn prodir enn kriz klimatik danzere pu sirvi sivilizasyon imen. Ena menas resofman planet, lamer pu monte, lasesres, linondasyon, siklonn, tsunami, tu kapav destabilize kote lanatir lor planet. Tusala pu dir li enn irzans absolli pu nu ranvers kapitalism ki finn kree sa dezord-la. Nu ti get fim *Home* ki pe popolariz bann pwen syantifik dan *Fim K-lib* an Ziyet. Tu manb kapav vinn Sant Dokimantasyon, kot nu ena akse tulesemenn a *New Scientist* ek *Nature*, 2 magazinn syantifik ki MLF pret nu.

2 Klas Travayer Mondyal Imans Zordi

Asterla, nu vinn lor degre ek nivo lorganizasyon klas travayer onivo mondyal. Kan Claude Gabriel ti vizit Moris apre lafen Blok Sovyetik, nu ti diskrit avek li sa dub lefe ki pu ena:

- 1) ezemoni kapitalist pu ogmante buku (petet nu pa ti predir “lafen listwar”!)
- 2) ezemoni Stalinist pu nepli zenn muvman klas travayer.

Ziska ler nu finn truv premye lefe plis, e akoz burzwazi finn telman ranforsi ideolojikman (ziska kriz 2 an desela), ki li finn rann bann gen akoz lafen Stalinism ase neglizab (omwen a kurterm).

Klas travayer imans

Premye pwen kle, se zame dan listwar pa finn ena enn klas travayer mondyal osi gran, ni osi gran pursantaz popilasyon mondyal. Zame. Prof. Richard Freeman (Cher Harvard ek Felo LSE) estime ki ti pu ena enn klas travayer (“work-force”) apepre 1.46 milyan an 2000 ki ti konekte direktman avek sistem kapitalist mondyal, e lerala anmemtan finn ena enn ogmantasyon dan grander sa klas travayer mondyal-la kan dan mem-mem lepok travayer depi Blok Sovyetik, Lasinn ek Lenn finn amenn enn nuvo 1.47 milyan dan klas travayer mondyal ki konekte ar sistem kapitalist mondyal. An 2000 sa vedir pre 3 milyan travayer lor enn popilasyon total de 6 milyan. Mo estime ki ena ankor plis ki 2 milyan peyzan ek dimunn dan sekter semi-peyzan- semi-“informel” dan Lasinn, Lenn, Lafrik, Lamerik Latinn, Indonezi, Malezi.

Par definisyon serten degre lorganizasyon vizavi sistem kapitalis

Sistem kapitalis li donn dimunn enn minimem organizasyon, deza. Alor, pa zis grander, me lefet ki sa imans popilasyon ena enn minimem form lyen “sosyal” avek kapitalis. Travayer travay ansam, e zot ankonfli kotidyen avek patrona.

Inegalite orib

Degre inegalite ant patrona inperyalist ek travayer, li inkrwayab. Dan USA, top 1% posedan posed 2 fwa plis ki 80% Ameriken dan pei, e si retir propriete lakaz-kot-u-reste lerala sa top 1% posed 4 fwa plis ki 80% Ameriken. Etan done ki saler enn travayer (median) dan US li 12 fwa plis ki enn Nizeryen

(Harvard research, 2008), nu kapav mazinn ki dibyen ki 80% Nizeryen posede, li det par 100 fwa mwens ki seki top 1% dan USA posede. Inegalite finn vinn grotesk lor planet.

Nuvo zar Alyenasyon

Anplis alyenasyon ki Marx inn dekrir ki tipifye kapitalism ordiner, kot relasyon ant dimunn travers par marsandiz, e travayer alyene depi seki li prodir, zordi ena lezot form alyenasyon ki pli absird. Parfwa travayer bizin sanz zot non e asize enn zurne dir lor telefonn zot apel “Marie-Antoinette” ubyen “Jean-Francois”, koz manti ar dimunn lor letan deor, pretann zot an Frans, e antretan sey vann tu kalite zafer ridikil ar zot. Fizikman, zot kuma enn “one-man-band”: Zot lir depi enn lekran divan zot, zot konsilte enn lekran lao, zot ena irfonn lor zot zorey, zot ena mikro divan zot, e zot tipe tuzur lor enn klavye.

Migrasyon vast

Akoz inegalite ek lamizer, e aköz vyeyisman popilasyon dan pei “avanse”, larises dan pei Golf ki ena popilasyon ase restren, ena bann muvman imans klas travayer partu lor bul later. Sa vedir kapav enn partaz lexperyans pli vit, mem si klandestinite ek prekarite rann imigran frazil pu partisip dan lorganizasyon so klas.

Kantite lorganizasyon sindikal

Nuvo Konfederasyon apel *International Trade Union Confederation* (ki ti amalgamasyon an 2006 ant *World Confederation of Labour* and *ICFTU*) dir lor so sayt ki li regroup 166 milyon travayer. Dizaon ansyen konfederasyon pro-sovyetik ki tuzur existe apel *World Federation of Trade Unions* ena enpe. Pa buku, si estimasyon Prof. Freeman 2.93 milyar travayer. Li enn to sindikalizasyon internasyonal de mwens ki 1%. Me, sa li pa tro tris, parski si nu pleyn birokratizasyon muvman sindikal onivo nasyonal (kuma dan Moris, li malad net), me onivo internasyonal li buku pli pir.

Kantite organizasyon indepandan kote politik

Kote politik, sa imans klas travayer onivo mondyal purlemoman truv li sirtu kareman deryer bann parti pro-kapitalist, ubyen opizale deryer bann sosyal demokrat santrist, dan laplipar pei dan lemond. Sa vedir organizasyon politik sa bann trvayer-la li lwen det indepandan depi burzwazi. Okontrè, klas travayer finn anzeneral absorbe dan politik dikte par burzwazi.

Si nu pu get bann lorganizasyon degos kuma LALIT, nu marzinal zordi dan preske tu pei dan lemond, afors ideoloji kapitalist finn vinn dominan apre ki Miray Berlin finn grene. Me, tu zafer ena so muvman dan lot direksyon. Dan Lamerik Latinn, apre Parti Travayer dan Brezil, ek enn seri muvman politik byen vitan dan Lamerik Latinn, finn ena enn muvman finn deklanse otur ek sirtu apre eleksyon Hugo Chavez dan Venezuela, enn pei ki ena petrol. Lax enn nuvo Venezuela an-aksyon ansam avek Kiba, ki pankor sumet divan blokis kapitalist pu 50 an zordi, pe permet bann guvernman degos rann Leta Zini enpe nerve. Ena Morales dan Bolivi. Ena Corea an Equador. E dan enn kont-atak, dan Honduras, le 28 Zin dernyer, ladrwat finn fer enn kudeta pu evins enn eli degos Manuel Zelaya.

Dan pei devlope, zis Lafrans ki finn truv gran gran manifestasyon sindikal ek politik, enn enn bann kont-atak kont Kriz, e emerzans Nouveau Parti Anti-Capitalistes, li petet enn prodwi sa bann muvman-la, osi byen ki enn faktor ki finn ankuraz bann muvman.

Dan Leta Zini, kan Obama ti pe rod nominasyon, nu finn truv kan-mem (tu proporsyon garde) enn relativ partisipasyon aktiv depi travayer, dimunn mizer, dan prosesis elektoral Ameriken, kot demokrasi burzwa paret finn pli skleroze.

Alor, kekyon se lavangard travayer kot pu sorti? Dan ki landrwa lemond? Eski Lamerik Latinn pu kontiyn amenn flanbo?

Ki kalite parti politik eski pu pran nesans dan sa nuvo lepok? Eski nu pu invant bann nuvo form pratik politik, ki ni elektoral ni tom dan enn fason abjek dan “sosyete sivil”? Eski nu bizin fit tu nu ansyen zuti delit, asterla kan kriz fini fel sa ezemoni ideolojik-la?

Etan done ki sistem kapitalist li devlope dan enn fason “konbine ek inegal”, sa vedir revolusyon li vinn posib dan bann plis pli inatandi. Kot kapitalist pe atann li, zot met zot arsenal kont li laba. Kan zot pe konsantre isi, rebelyon large deryer zot ledò, laba.

Alor zordi, pu konklir nu vinn lor lefet ki inperyalist Ameriken li dan enn leta de “sirextansyon”. U kone, kan u avoy u lame pu sey pran enn zafer tro lwen, u perdi ekilib, u tonbe. Leta Zini pe fer sa. Li dan seki apel “over-reach” inperyal. Li ti krwar li fer enn “shock and awe” lor Bagdhad, fini dan 2 zur. Me, li ankor dan Lirak apre 5 an. Asterla, Afghanistan ek Pakistan riske vinn enn lamar pu li. Kot-sa nu bizin atake? Ki form nu internasyonalism bizin pran?

3 Ver bann Program Internasyonalist – an komen

Alor lapist prinsipal ki nu pe propoze se ki zordi bizin kumans travay otur eleman ver bann PROGRAM POLITIK INTERNASYONALIST. Nu bizin enn oryantasyon politik ki nu tu, tu bann militan sosyalist revolisyoner, tu dimunn klas travayer ki anvi ki klas travayer vinn opuvwar, ki nu ansam *konpran*. E li lor baz sa bann program-la ki nu rekrit lezot militan. Alor, avan nu koz ki “form lorganizasyon” internasyonalist, nu bizin petet adres sa problem programatik. Enn bon program sosyalist revolisyoner (li parey onivo nasyonal, kuma “*Program LALIT pu enn Lekonomi Alternativ*”), li pa zis viz enn “ideal” ubyen enn “rev”. (Nu rekonet ki ena deza serten program existan, eg “La 4”) ki

Enn program ena 3 konpozant:

- enn analiz lasosyete sitye dan enn moman dan listwar, ek argimantasyon lor kot li pe ale, e kot nu bizin ankuraz li ale;
- bann demand, ek slogan otur lekel nu mobilize pu amenn sa sanzman ki nu pe vize-la, inklir sanzman ki implik enn revolisyon;
- mobilizasyon, kot nu amenn deplizanpli buku dimunn ar nu dan enn fason *konsyan*, setadir zot konpran ki sa mobilizasyon se pa zis “desann dan lari”, lerla “Guvernman pu krake”, non. Li enn mobilizasyon ki pe apiy serten demand ek serten slogan, ki, kan nu gayn zot, sa ranforsi nu pu al pli divan pu sanz sosyete net. Nu pu rekrit dimunn enn par enn dan ka militan, par tipti-grup dan ka lavangard klas travayer avek lexperyans lalit dan lepase, ek lerla par imans grup kan klas travayer buze, e nu kone li buze kan li anvi par li.

Alor, nu donn enn lexanp, kot LALIT deza finn kumans argimant enn pwen e milit otur de li ver enn posib PROGRAM INTERNASYONALIST. Nu finn ena enn listwar depi 1977 rant dan bann aksyon pu ferm baz militer US lor Diego Garcia. Nu truv so linportans dan lalit kont kolonyalis Britanik ek inperyalist Ameriken, e nu finn truve ki kot enn finn sed plas dominan a lot-la (dan sa moman-la) ena enn mayon feb dan lasenn mondyal kapitalist, dan inperyalism. UK ek US finn kas lalwa internasyonal. Zot finn briz enn pei. Zot finn koken bann Lil Chagos ilegalman otur Lindependans. Zot finn fer enn krim kont limanite, deport Chagosyen depi zot Lil. Zot finn rwinn lanvironnman. Pu lit kont sa, finn ena fam dan lavangard. Alor, LALIT finn swazir lor letan pu donn buku letan, apiy kont inperyalist *lor sa pwen la*. Nu dan enn lager deklas. Nu bizin rod zot febles dan larmatir nu lennmi. Nu bizin ralye nu lafors. Kisna ek mwa finn expoze, arete Lasose, gayn keys, akoz manifestasyon otur sa size la, e nu zame pa finn regrete. Tutlong nu listwar LALIT finn akord rezurs lor la. Me, pa zis Morisyen, pa zis Morisyen ki Chagosyen, ki sufer akoz baz militer Ameriken, sipa LOTAN, sipa Franse, sipa Britanik. Ena dimunn dan plis ki 700 plas andeor Lamerik ki ena enn baz prekot zot. Petet 1000. Ek travayer Ameriken pli suver akoz ena plis ki 700 dan USA. An 2003 nu finn met dibut ansam ek lezot enn rezo mondyal NO US BASES, aster apel NO BASES, tukur.

Alor, so argimantasyon, so analiz. E nu osi get lefet ki li ena enn linportans *tranzisyonel* – setadir li pran nu depi nu sityasyon oprime net zordi, e li form enn pon kot nu kapav met nu dan enn pozisyon pli favorab pu nu kapav ariv konsyans nesaser pu enn sanzman *revolisyoner*. Sa argimantasyon-la li konstitye seksyon I dan enn pwen Programatik.

Inperyalism zordi li gard so puvwar, an fendkont, atraver so lebra militer kuma kolonyalist ti gard so puvwar par so lebra militer, li osi. Kan lager kompetisyon pu resurs mont lor kapitalist, zot lager involonterman ant zot mem (Premye Ger Mondyal pli tipik de sa).

Partu dan lemond, kan lager deklare, ubyen kan ena enn intervansyon inperyalist, ena enn ase gran lamas dimunn ki ankoler, ki pare pu desann lor lari. Me, desann lor lari, par li tusel, li pa marse, e li pa amenn gran sanzman dan konsyans lamas dimunn, nonpli. Li riske kree dezilizyon dan nuvo-veni dan lalit. Me, si deza ena enn muvman an-permanans (mem ase tipti) *kot baz militer*, e li partu dan lemond inklir dan Leta Zini, la, kan ena enn agresyon militer, sa lalit kont baz-la kapav byen inportan pu mobilizasyon kont lager, e mem pu chalennj sistem kapitalist limem.

- 1) Inperyalis gard so reyn politik anplas anfendkont, atraver enn seri baz militer ki **“protez so lintere ekonomik”**; zot-mem zot dir li.
- 2) Etan done ena plis ki 700 baz partu dan lemond andeor USA, ek plis ki 700 dan USA, **partu dan lemond kot ena enn baz**, nu kapav lit pu fer ferm li; e sa, par limem, kapav enn parmi bann **pilye** dan enn stratezi internasyonalist kont inperyalism;
- 3) Anzeneral, kot ena enn baz militer deza **ena enn grup dimunn ki pe milit kont**; byen suvan zot dimunn mizer; byen suvan zot ena dirizan pasifist, byen suvan fam pasifist; byen suvan zot pa politize ditu; zot kont swa tapaz avyon, swa prostitusyon ek ladrog ki solda anzandre dan lavil pli pre, swa Leta ubyen Larme US finn efektifman koken zot later pu fer baz, swa zot anvironmantalist; tusala vinn potansyel alye dan sa muvman-la;
- 4) Pandan enn lalit kont baz, si militan politik anti-kapitalist ladan, **li kapav vinn kler pandan sa lalit-la, pa zis kifer ena baz, me osi kifer ena lager plitar**; baz-la li la pu enn rezon ki dimunn ariv kone pandan lalit: pu kontrol **lasurs petrol** ubyen lezot matyer brit, pu kontrol marse, pu **“protez lintere”** kapitalist pei inperyalist; sa lalit kont baz-la montre sa pli byen ki mil sermon.
- 5) Sa vedir, lalit kont baz ena potansyel montre nu presizeman ki **lyen ena ant lebra militer inperyalist ek lintere ekonomik** kapitalist.
- 6) Sa a sontur montre nu ki ete **“militarism”**, e sa permet nu depas limitasyon trov **“lager”** kuma enn fenomenn suden ek inexplikab.
- 7) Lalit kont baz militer byen suvan ede dan **lalit kont lokipasyon militer**, ki suvan enn tranzisyon ant invazyon ek konstrikusyon 3-4 baz (Irak).
- 8) Dan ka baz militer etranze, enn baz militer inperyalist li enn infraksyon kont **suvrennte** enn pei domine; sa vedir **kontrol demokratik** pena lor baz etranze lor later enn pei mwen for ki lot-la.
- 9) **Travayer lepor**, ayropor, ek transpor kapav form parti dan **boykot** baz ek so aprovizyonman;
- 10) Etan done ki, kan ena lager, nu kapav gayn **100,000 a 1,000,000** dimunn dan lemond pu pran zot kuraz desann dan lari, manifeste pu sey anpes karnaz-la, li inportan ki nu pare pu ki zot partisipasyon li anrisasan, e ki zot partisipasyon vinn enn pon pu zot zwenn lalit kont *koz* deryer sa lager-la, setadir inperyalism, stad siprem sa kapitalism voras-la. **Lalit kont baz**, kan li integre dan lalit kont lager, li ena kapasite expoz **“militarism”** pu premye fwa a sa santenn milye dimunn ki desann dan lari pu lape. *Lyen* ant sa militarism ek inperyalism, li osi, vinn pli transparan pu dimunn ki kont lager, parski kan nu kriye slogan pu **“ferm tu baz!” anplis ki “aret lager!”**, sa aprofondi refleksyon tu partisipan. Movement **“Bring the Troops Home”** dan USA ti konvenki par diskur Ram Seegobin depi LALIT dan Asia Pacific International Solidarity Conference an 2006, e ti sanz zot slogan a **“Bring the Troops Home from the Front and From the Bases!”**
- 11) Inklizyon lalit kont baz, li transand analiz ase banal lor rezon pu lager. Li anrisi deba lor **stratezi** par klerman li pa sifi pu zis tir George W. Bush met Barack Obama. Militarism tuzur la. So fonksyon pu protez lintere kapitalist, li osi, li tuzur la. Nu analiz bizin al pli profon.
- 12) Dan lapratik, kan enn nuvo lager deklare, enn nuvo invazyon ena lye, muvman anti-lager **pa bizin mobilize depi zero** si deza ena enn eleman enn striktir anti-baz an-plas, ki pe lite **an-permanans**.
- 13) Delapar sa program-la, militan internasyonalist revolusyoner kapav travay pu fer **“fermtir baz”** vinn enn item lor azanda tu muvman anti-lager, tu lorganizasyon klas travayer, tu parti klas travayer;
- 14) Lalit pu ferm tu baz, li montre nuvo manifestan ki vini dan lapratik ki li pa sifi pu zis partisip dan enn muvman kont lager *ponktyel*, me bizin enn muvman pu ferm baz militer, pu aret prodiksyon zarm, pu aret militarism; ase vit nuvo aderan pu **apran met ankestyon sa lintere inperyalist** ki alabaz sa militarism; byen vit, nu bizin **prepar enn program**: mazinn ki travay pu ranplas travay lor baz? Ki prodiksyon pu ranplas prodiksyon armaman? Ki travay pu ranplas travay solda, sa travay dan lekel zanfan mizer Lamerik tir zot lazurne?

- 15) Militarism li la an-permanans, pa zis dan lager, alor kan viz baz militer an-permanans, li ansey nuvo ki vinn manifeste, ki lalit kont lager, li enn zafer permanan; li **anpes sa “dezilizyon”** ki nuvo veni dan lalit suvan gayne kan zot dir “Abe, tan mil dimunn ti desann dan lari, e Prezidan ankore pe amenn lager!”
- 16) Bann baz militer etranze, pu USA, zot kuma zot **“outpost”** kolon dan teritwar Amerindyen lontan; zot enn espas extra-teritoryel pu enn kolonizater opere andeor so later, depi lekel li fer so ekspansyonism.
- 17) Lefet ki li enn lalit permanan, li enn pon ki permet e parfwa obliz dimunn ki partisip dan enn gran muvman ponktyel kont lager ariv **reflesi lor KIFER ena sa rekur permanan a lafors.**

Alor, nu pu lite otur slogan: “Ferm tu baz militer! Non a inperyalism! Non a bombardman Afganistan ek Pakistan! Non a Lokipasyon Irak ek Palestinn!”

[Program-la, kapav servi mem zar argimantasyon pu liye lager ar lezot fenomenn permanan ki la: lizinn armanan, vizit bato deger rutinn dan larad, exersis konzwen, “sea-swap regilye, antrennman (kuma lekol notwar Ameriken pu Lamerik Latinn), Africom dan Lafrik.]

Revolisyon aktyel

Kote sutyen pu revolusyon ki pe derule dan Venezuela zordi, nu bizin enn argimantasyon pu met li kuma enn pwen dan nu PROGRAM INTERNASYONALIST. Ena lezot parti ki ena plis lexperyans ladan ki nu.

Lalit aktyel ki kle, kuma Palestinn

Parey pu nu sutyen pu lalit lepep Palestinn. Nu bizin enn seri argimantasyon *kifer* li enn pwen dan enn Program Internasyonalist:

- 1) Israel enn Leta ki arme ek finanse par inperyalist Leta Zini.
- 2) Rol Israel pu inperyalist US se zandarm Mwayenn Oryan ek Golf. Li enn rol politik ek ekonomik, pa zis militer. Se dan Mwayenn Oryan ek Golf ki Leta Zini aprovizyonn li an petrol, petrol ki deplizanpli alabaz “sivilizasyon” destriker USA, sirtu dan dernye 100 an (loto prive ek elektrisite). Israel la pu fer travay sal Leta Zini. Li resevwar par milyard dolar an ed militer depi USA.
- 3) Israel enn pei ki reprezant enn-de bann dernye koloni, e li ti kumans met dibut ver lafen ekspansyon kolonyal Eropeyen, e li pankor dekolonize.
- 4) Israel ti enn koloni partikilye, dan lesans ki li ti kolonize par enn seri lepep ki ti pe sibir anti-semitism, mem pogrom, e finalman zenosid, dan bann pei Lerop, alor li ti kumans anparti kuma enn av-de-pe pu dimunn an-sufrans aköz kominalism ki finn vinn debride dan Lerop kapitalist (setadir enn problem intern sosyete Lerop ki ti bizin rezud san rekur a fer enn lot pep perdi so later); lalit anfaver lepep Palestinyen, li osi enn lalit pu expoz anti-semitism e lit kont li;
- 5) Me, anmemtan, depi kumansman so lexisans, e mem avan li kumans, Leta Israel e so bann fondater, finn servi vyolans militer pu fer Palestinyen fwir, e pu dominn Palestinyen;
- 6) Guvernman siksesif dan Israel refiz kontanple enn Leta sekilye, me insiste ki Israel enn Leta Zwif; me etan done, dan totalite teritwar Palestinn-Israel, li pena mazorite alor Israel pa kapav kontanple enn *rezolusyon demokratik* (e anmemtan mentenir enn Leta relizye);
- 7) Israel finn deplizanpli ena rekur a politik byen similer a Apartheid Sid Afrik, pu kontiyn sa kolonizasyon-la, e mem Sid Afrik inn reysi ena enn rezolusyon demokratik apre Apartheid;
- 8) Lepep Palestinyen finn perdi so pei; ena par milyon refizye Palestinyen.
- 9) “Solusyon 2 pei” pa pe marse; Israel finn detrir Lotorite Palestinyen, اساسinn tu lider politik, e pe kontiyn etablir nuvo “setlemenn” ek koloni, e refiz retir li depi ansyen; li pe sey pran Zerisalem osi byen ki West Bank; Israel finn fer Gaza vinn kuma enn sel gran prizon e finn fer enn leta de syez, lerla bombard dimunn andan.
- 10) Mobilizasyon dan Moris ki LALIT finn fer finn dezanklav sutyen pu lepep Palestinn, depi enn kominote e fer li vinn politik, ek larz.
- 11) LALIT finn kontribiye pu fer Guvernman Moris sispann so relasyon diplomatik avek Israel pandan bombardman Gaza.

- 12) Seki pe ariv lepep Palestinyen zordi, kapav vinn enn avan-kurer seki pu ariv buku lepep dan lavenir, si nu pa aret sa masak Ameriken-Israel la;

“Program Nasyonal” Internasyonal

Nu kapav osi reflesi e kumans prepar ansam program de-lit nasyonal an-komen, setadir enn program delit nasyonal *internasyonalist*. Enpe kuma Manifesto ki Marx ek Engels ti drafte pu Premye Internasyonal. Li inportan pu rapel ki travay Premye Internasyonal ti petet ede pu klas travayer Pari pran puvwar pu 2 mwa dan Kominn de Pari (parey kuma plitar, sa travay inisyal 2yem Internasyonal finn kontribiye pu permet klas travayer Larisi pran puvwar an 1917).

Pwen inportan se konsyans de klas travayer li re-ose kan travayer inplike dan *refleksyon* ek *planifikasyon* internasyonalist. Parski nu tu kone ki enn revolisyon sosyalist, li pu oblize vinn internasyonal, sinon swa, si li byen gran, li riske re-vinn birokratik ek swadizan “sosyalism dan enn sel pei”, ubyen si li pli tipti, tu sa artilri lur pu asiz lor li, re-ranvers li.

Me, argimantasyon ki inportan. Kimanyer nu liye nu argimantasyon pu pran depi sityasyon zordi ziska enn revolisyon sosyalist. Kimanyer sa li enn proses dinamik. Par exanp, enn parti politik par-la dan lemond kapav met divan argimantasyon ki li enn priorite pu parti revolisyoner azut dan nu program, *avek so argimantasyon*, transportasyon kolektiv pu tu – pu kumans mat problem karbonn ki loto individyel fer.

Nu bizin finyol seki enn *demand* ete, pa zis enn sinp revandikasyon me enn demand avek enn lefe tranzisyonel ver enn revolisyon, e finyol seki enn slogan inifikater ete. Sa li eklersi lefet ki serten revandikasyon nu kapav gayne depi Leta Burzwa ek reyn kapitalist aktyel (bann reform dan sistem), ek serten enn Leta Travayer pu bizin met an-plas (nu pu bizin revolisyon). Me, zordi kriz klima pe azut enn lirezans ki zame pa ti ena avan. Klas travayer ki bizin pran lavangard sa muvman ekolojist-la, ansam ek so lalit deklas.

Sa travay an-komen kote program, li pu met nu dan enn sityasyon kot nu kapav pare pu met dibut enn lorganizayson internasyonal, kan so moman vini, kan tu bann faktor obzektiv permet, kan ena enn lamas travayer pare pu kumans azir lor baz enn program revolisyoner dan plizir pei. Sa pu so moman.

Antretan:

- Konstrir mem zar program onivo **rezyonal**, ek enn Forum enpe kuma SEAF? Argimantasyon pu sa, ek preparasyon enn program delit, osi. Lanfaz lor nesosite met dibut parti politik revolisyoner sak pei. Lanfaz lor Afri-com.
- Sweyn relasyon bilateral avek parti sanblab: akeyir viziter, vizit zot pandan zot Kongre.
 - Kontak email anform let.
 - Kontak email anform dokiman internasyonalist.
 - Lir zot web, rebran pu zot.
- Swiv revolisyon lezot plas.
- Partisip dan revolisyon Venezuela – dan brigad.
- Propaz konesans lor revolisyon lepase.

Lindsey Collen
pu LALIT, 18 July, 2009

Kongre uver LALIT Ziyet 2009
lor
Kriz Mondyal ek Internasyonalism

Listorik LALIT so internasyonalism ek lyin internasyonal

Listorik LALIT so internasyonalism ek lyin internasyonal

Kriz ekonomik mondyal pe met lor azanda nesesite enn veritab ripost pa zis lokal me sirtu internasyonal kont sistem kapitalis. Zordi klas travayer antye lemond pe sibir mem lefe sa kriz-la: ki li par lisansiman, somaz, delokalizasyon, kanpayn pu ogmant produktivite (kuma Moris avek so 24/7), ki li par nuvo lalwa represif ki pe atak drwa aki travayer e pe etabli enn nuvo rapor de fors anfaver klas patron (kuma ERA isi). San konte ki dan Moris politik ekonomik e nuvo sekter lindistri ki guvernman Lalyans Sosyal pe promovwar (avek so Korl Sennter, offshor) pe anfans lekonomi Moris ankor plis dan sa mem sistem global ki responsab kriz aktyel.

Zordi enn ripost internasyonal finn mem vinn enn lirezans avek kriz ekolojik ki finn provoke par samem sistem ekonomik baze lor akimilasyon profi e destriksyon resurs later. Enn kriz ki pe menas sirvi limanite mem. Me dan samem moman-la onivo nasyonal dan laplipar pei nu pe konstat difikilte ki muvman travayer e lagos pe fer fas pu riposte a kriz ekonomik mondyal.

Dan LALIT depi nu nesans nu finn truv li enn priyorite pu reflesi e azir anfaver internasyonalism. E seki finn karakteriz form ki nu travay internasyonalism e nu lyin internasyonal finn pran depi odepar mem se so lopoziyon a kuran Stalinyin, so natir non sekter e enn susi konstan pu lye nu travay politik isi ek nu travay onivo internasyonal.

Listorik

Revi e Grup Lalit deklas

Novam 76 – Revi ldk sorti anplin kanpayn eleksyon zeneral/elektoralism byin for dan MMM.

- Tribinn lib degos. Lartik ekrir par pli gran nomb militan/rezo distribisyon militan
 - Lyin ant teori e pratik revolisyoner/ inklir tradiksyon klasik literatir revolisyoner- lor analiz lalit internasyonalis e anti imperyalis
- Revi ldk No5: “Losean Indyin e Lil Moris- bizin fer bann ‘korespondans ant politik lokal e Internasyonal”
- Revi ldk No.8: lalit deklas enn lalit internasyonal
- Plizir lartik danaliz lor lager liberasyon dan Lafrik Ostral, lor lalit kont Aparteid dan Sid Afrik, Muvman rezistans dan Les Timor, lokipasyon Palestinn, Baluchistan, kritik tu form inperyalis, kont baz Diego.

Kuran anti Stalinyin/Lopoziyon degos

* Odepar sitye numem an opozisyon a kuran Stalinyin dan blok Sovyetik e Lasinn. 2 manb ldk ki deza ena lyin ar La4, JCB, mamb La4 ek EB manb SWP-US. Plis RS ek LC (Sid Afrik). Byin vit devlop lyin ar diferan kuran Marxist Revolisyoner.

* Lesanz lide, dokiman, publikasyon avek lorganizasyon internasyonalis (Rouge, Imprecor, Critique Communiste (La4, LCR), Intercontinental Press, Lutte Ouvriere, Lutte de Classe (LO-France), Informations Ouvrieres (PCI-Lambertis), Socialist Review (SWP-UK), New Left Review.

Me osi lezot kuran otur Monthly Review, La Forge (PCOF-Maoist, Pro-Albane), Granma (Kiba), News & Letters (Marxis imanis-US).

An 1988 deba lide ar SWP- publiye so Action Plan ki viz pu inifye travayer lemond fas a kriz ekonomik. Lalit dakor dan lansanb ar so AP apar lor kimanyer pu konbat rasism (pa dakor ar SWP so lide anfaver ‘positive discrimination’ u ‘affirmative action’/danze klasifikasyon lor baz ras u kominote odetriman politik deklas)

Lalit anti inperyalis

Aksyon kont inperyalis US- partaz trak ar marin bato deger US larad P.Louis/demand ferm baz Diego/ Kont inperyalis Franse- kont lokipasyon Tromlin, rol Lafrans dan Komor/ Anfaver lang Kreol (nu non ldk e lartik dan Revi, trak, lafis) e dan LPT (promuvwar lang maternel e lite pu so rekonesans ofisyel, prosesis dekolonizasyon linstitisyon dan Moris)

Fin 70 – Travay alinteryer Fron larz

Anti aparteid: Met dibut SOMAAP(kanpayn boykot zoranz Outspan), plitar aktif dan FRAAP
Grup ldk travay osi alinteryer MMM ki alepok koz anfavor lalit deklas e internasyonalism. 1981: nu kit
MMM e form parti LALIT akoz ladireksyon MMM so trahizon lalit deklas (kolaborasyon deklas avek
so Nuvo Konsansis Sosyal), e so trahizon lalit kont kominalism (kan fer lalyans ar H.Boodhoo so PSM).
Me depi lane 80 ladireksyon MMM devye lor lalit anti inperyalis. So dirizan kumans koz lor bi politik
etranzer MMM pu konserv aki avek Marse Komin e vizavi Leta Zini e pu gayn plis depi sa bann pei-la.
Kumsa ki an 1982 Berenger, Minis Finans MMM-PSM aplik preskripsyon FMI. E Minis Zafer
Etranzer, de L'Estrac deklar Lafrans pei rivrin Losean Indyin akoz li ena koloni LaRenyon . E li azute
ki li lezitim ki Lafrans ena enn prezans militer dan sa rezyon-la. Sa politik etranzer MMM-PSM pu uver
sime pu Lafrans syez dan COI e fasilite kapital Franse gayn akse marse rezyonal.

Anti inperyalis 1989: aktif dan Fron sutyin lepep Komor/rankont ant manb LALIT e dirizan FDC
(Yousouf Moussa, Ali Saefou, Mohamed Sheik)

1990: Lalit met dibut Komite Kordinasyon Anti Inpeyyalis(KKAI) regroup 19 lorganizasyon/ organiz
Manif anti Mitterrand lor ronpwin Reduit

1991: Met dibut Komite Anti Lager(KAL)-kont lager Lirak, elarzi KKAI e regroup 26 lorganizasyon/
manif, lafis

1995- Militan Lalit inisyete Komite Anti Nikleer- manif kont ese nikleer Franse dan Pasifik, partisipasyon
buku zenn, grup ekolozi/ Petisyon 4000 signater

1995-2000: Militan Lalit travay dan All Workers Conference (regrup lor mem platform tu federasyon
sindikale ek LPT). Kanpayn kont FMI, BM, WTO. Partisipasyon dan Rezo rezyonal (lye ar kuran
altermondyalis): SAPSN (Southern Africa People's Solidarity Network), Jubilee South, 50 years is
Enough./ Konferans avek partisipasyon orater internasyonal kuma Michel Chossodovsky, Christian de
Brie, Eric Toussaint, Vandana Shiva, Jose Bove, Trevor Ngwane.

2002- Organiz enn Forum Anti AGOA (lalwa vote dan Leta Zini pu akse prodwi tekstil depi 48 pei Sib
Sahara lor marse Amerikin me kot ena kondisyon atase, kuma fode pa fer nanye ki met ankestyon
sekirite e politik etranzer US / mem lane organiz enn konferans paralel (Peoples Forum) avek lansanb
muvman sindikal, delege depi Larenyon, Sid Afrik. Manif dan P.Louis. Pandan sa rankont-la reysi fer
enn kordinasyon politik rezyonal.

Petisyon kont AGOA sirtu dan pei lafrik (200 sinyatir).

2000: Ram dan Konferans L'Entente dan San Francisco, e divan enn Tribinal Travayer e Lepep Lafrik
dan Los Angeles kot li finn expoz lyin baz US Diego e AGOA

Palestinn e muvman solidarite

An 2004 2 mamb Lalit al dan teritwar okipe Palestinn pu partisip dan 2 kalite aksyon solidarite. Enn
lamars internasyonal kont miray Aparteid a linisyativ ISM. Al viv dan enn vilaz palestinyin pu
temwanye lor lavi su lokipasyon e kolonizasyon par larme Israel. An 2006 enn mamb Lalit re-al
Palestinn pu donn kudme dan kanpayn sutyin a rekolt zoliv.

Dan Moris Lalit organiz 2 riportbak lor temwanyaz lavi dan teritwar okipe Palestinn. Osi veye flanbo
avek exPrezidan C.Uteem ek Minisipalite P.Louis otur agresyon militer Israel kont Liban. Pibliye enn
dayri Palestinn lor 2 vizit Ragini Kistnasamy laba.

Suvan internasyonalism finn pran form muvman solidarite ver pei ki dan lavangard lalit : Kiba (lane
60), Vietnam (lafin 70), Sid Afrik (kont Aparteid-lane 80), Sid lamerik, sirtu Nicaragua (lafin 80) e
zordi Venezuela e Palestinn. Mem si li nesese li pa ede pu kree enn form lorganizasyon atraver lekel
internasyonalism kapav esprim li.

Evenman ki finn bulvers nu refleksyon lor internasyonalism:

1. Eklatman URSS, lafin blok bipoler lager frwad. Devyasyon birokrasi URSS e Lasinn. Kurbe avek
anserkleman sistem kapitalis internasyonal, abandonn zot internasyonalism e rant dan zeo-politik.

2. Lexistans diferan regroupman otur Parti Trotskis dan Lerop e US ki finn kree e ankuraz devlopman
bann striktir 'reyon bisiklet'. Sa kalite regroupman finn kree divizyon sekter onivo internasyonal. Ena
tandans dan nu travay internasyonalis pu pans par rapor a lorganizasyon Internasyonal ki deza existe

deor. Eski nu pa bizin antan ki revolisyoner internasionalist ena enn rol pli aktif dan batir internasyonalism numem. Long refleksyon lor natir nu l'yn existan. Fode pa reprodur sema kolonyal avek bann Internasyonal ki Ero santre ubyin sant dan US, ki nuri relasyon kuma reyon bisiklet.

3. Emerzans blok rezyonal kuma COMESA, SADC, IOR, COI. Leta e klas kapitalis pe deza regroupe onivo rezyonal. Ki kalite kordinasyon politik rezyonal? Eski regroup lafors sosyalis e revolisyoner ubyin anti kapitalis? Anfet truve ki li enn fos dilem. Parski anfet kuran sosyalis pu gayn terin alinteryer lafors anti kapitalis.

4. Devyasyon lalit anti inperyalis ki reprezante par tandans 'integrist. Raliman kont inperyalis pa su banyer internasyonalism me relizyon, kuma dan Liran, Tinizi, Lezip, Lalzeri. Parfwa muvman kominalo-relizye kuma dan Sri-Lanka, Lind. Zot donn laparans anti inperyalis me san okenn lespwar pu liber limanite.

Rezo politik dan Losean Indyin

1991 - Lalit partisip dan Konferans fondasyon L'Entente Internasyonal (regrup l'organizasyon politik, sindikal Lafrik, Lazi, Lerop, US) ki ti fer Barcelone. Laba dan grup Losean Indyin-Lafrik militan Lalit zwenn manb WOSA, FDC, MIR, Madagascar. Rankont kot desid pu met dibut enn Rezo politik informel (Indian Ocean Network). Reysi pran form atraver Revi Lalit.

Indian Ocean Network/Reseau L'Ocean Indien: 12 nimer Mars 1991 a Zin 1992, sirkile parmi manb ION e lezot grup e individi andeor/ kontiyn diskrit lor ION avek Salim Vally(WOSA) kan li vizit Moris, ar dirizan FDC, manb AZAPO (Paris, 1992). An 1993, LC ek RS vizit Sid Afrik pos Aparteid e retabli kontak ar dirizan WOSA. Ena mem enn renyon avek manb WOSA kot koz lor ION. An 1994, AA ek AS zwenn manb WOSA e rediskrit lor ION. Mem lane Nevil Alexander (WOSA) vizit Moris/ fer kozri lor sityasyon dan Sid Afrik. Dan enn renyon formel ant LALIT ek Nevil A lide met dibut enn South East African Forum(SEAF) emerze. Deside ki regroup l'organizasyon ek individi anti kapitalis dan rezyon. Antretan WOSA ek LALIT pu fer travay refleksyon lor Labank Mondyal, FMI, GATT e tu isyu ekonomik ki pe dominn sityasyon politik. Diskisyon kumanse lor ki l'organizasyon pu inplike, eski sindika pu ladan? Prinsip: kont "reyon bisiklet", kimanyer diminye sektaris,

1995: Kreasyon SEAF. Lalit so travay internasyonalis kontiye lor baz pwin swivan:

1. gard l'yn ar tu muvman ki konsider zot revolisyoner e sosyalis, ninport ki deba u konfli zot ena ar nu(La4, PCI, LO, IS..)

2. Viz internasyonalis ki pa sektar. Baz nu travay lor seki finn fer plan rezyonal depi lane 90. Olye enn 5yem u 6yem Internasyonal ki pu antrenn plis fragmantasyon dan klas travayer onivo internasyonal plito enn travay internasyonalism rezyonal. Met dibut rezo rezyonal partu.

3. Sa kalite travay rezyonal kapav prepar terin pu vre internasyonalis. Pa an konfli ar lidship Internasyonal existan parski zot pu kontan ki pe agrandi baz zot travay.

1997: Konferans Capetown kot vot rezolision pu enn lapel pu kreasyon International Network for the Socialist Alternative (INSA) alinisyativ WOSA, SR(Litali) ek Lalit. Me INSA pa tini lontan. Lalit retir li depi Komite organizater Konfereans Internasyonal Cape Town, Desan 1997. Lalit invite selman pu 1er parti konferans me pa 2yem parti kot met dibut Rezo internasyonal. 4 manb Lalit prezan. Pli tar konstat oryantasyon diferan depi seki planifye par Komite organizater e 2yem parti anile. Problem pu preparasyon 1er Biltin avek mamb SR, akoz yerarsi alinteryer Komite kordinasyon.

Fin 90: partisip dan 3 Konferans L'Entente (Madrid, Slovaki, Leta Zini)./ Kanpayn petisyon internasyonal an faver konpansasyon pu krim lesklavaz depi pei kolonizater e konpayni ki finn ne e grandi gras a kapital kree par lesklavaz.

Larenyon: gard l'yn e kontak ar militan kuran Trotskis, LO, Serge Sinamale (kuran independantis), Yoga e Maron. Lalit partisip dan konferans fondasyon Maron e lezot aktivite.

Lalit pu ferm baz Diego

Depi boner dan Lalit nu panse ki nu ena responsabilite pu pran enn rol lavangard kont inperyalis US akoz lokipasyon Chagos e baz Diego Garcia. Militan Lalit e Lalit gard laflam lalit Diego alime. E finn tultan gard 3 eleman politik santral ansam: lalit pu re-inifikasyon Moris, lalit pu ferm baz US lor Diego e drwa retur e drwa reparasyon.

1981: 2 militan fam Lalit arete dan manif grup Chagosyin.

Lane 90: Milite dan Komite Rann nu Diego, fron ki regroup plizir lorganizasyon sindikal/ Organiz forum, manif, petisyon. Anmemtan etabli kontak ar militan GreenPeace.

An 2004: Lalit deleg 4 manb Mumbai, kot ena WSF. Partisip dan konferans fondasyon No US Bases (grup anti baz militer dan lemond). Repezantan Lalit pran laparol dan Lasanble Zeneral Muvman mondyal anti lager e reysi met lor azanda kanpayn internasyonal fermtir baz Diego kuma priyorite ar lezot 3 baz e gayn sutyin pu aksyon 'Peace Flotilla'.

Devlop analiz kimanyer lalit anti baz kapav tir muvman anti lager depi lor defansiv (atann enn lager pu mobilize) e pas lor lofansiv (atak infrastruktir ki sutenir lager). Anmemtan ede pu devlop enn vizyon politik kont militarism.

Peace Flotilla: muvman internasyonal kot enn gro bato (avek manb GRC, lalit, lapres e TV internasyonal, + laflot bato al Diego. Kanpayn gayn risponns extraordiner partu dan lemond. Akoz sa mobilizasyon-la ki Guvernman Britanik sanz lalwa pu dekret tu lil otur Chagos zonn interdi pu bato akoste. Li bon note ki pandan ka lapel dan Lakur Lond an 2008 repezantan Leta Britanik ti dir ki Lalit koni kuma enn lorganizasyon ki kont baz militer e ki nu ti prepar enn flotil bato pu al Diego.

2005:Konferans solidarite Lazi Pasifik dan Lostrali: Ram explike ki dan lepok kot seki karakteriz inperyalism se so kote militarism e lera stratezi pu atak baz militer li viz leker inperyalis.

2007: Ekwador, Konferans pu aboli tu baz militer (400 repezantan lorganizasyon depi 40 pei) organize par NoBases. Lansman striktir rezo kordinasyon internasyonal kont baz (No Bases). Lalit donn kudme dan prosesis so formasyon. Lindsey prezan dan konferans e lamars internasyonal kont baz US dan Mannta. Dan prosesis preparasyon sa konferans-la Lalit travay ar plizir lorganizasyon ki finn siyn enn deklarasyon kont baz militer.

2009: Konferans fondasyon Revolutionary Socialist Party (RSP) dan Lostrali kot 2 manb Lalit prezan. Pran laparol, partisip dan werkshop.

Striktir Lalit

1. Lor azanda Komite Santral ena item aktyalite rezyonal ek Internasyonal.

2. Ena nu Komisyon Internasyonal. Refleksyon lor travay internasyonalis. 3. Prodiksyon e deba lide dan Revi lalit, lapres,..../Tradiksyon literatir Marxis/ Priz de pozisyon piblik

* Piblikasyon Pu Enn Sosyete San Klas, 13 kestyon lor krak ekonomik-1988 (Ernest Mandel), Program Lalit lor Internasyonalism e lalit anti inperyalis, Manifesto (Marx ek Engels), Akimilasyon kapital (Rosa Luxemburg)

* Organiz Kur Ledikasyon Politik (1997) lor kuran politik e dimunn koni dan listwar lalit pu sosyalism (sosyalis itopik, Louise Michel, Marx, Lenin, Trotsky, Che Guevara..)/ Lot seri kur ledikasyon politik an 2008-09 lor Lamerik Latinn (Simon Bolivar, Chavez e Venezuela, Sandinis e Nicaragua, Jose Marti, Peronis, Revolisyon Kiba, FARC, Zapata, Sili e Allende, Santye Limine/ Seminar Internasyonal 2006. Invite Oupa Lehulere (Sid Afrik)/ Liniversite Sanzman Sezon organize par Komisyon Zenn/ Kongre Internasyonal an 2008.

* Sant Dokimantasyon – akse a lagazet, Revi internasyonal, kupir lagazet.

* Websayt Lalit (www.lalitmauritus.org) – akse piblik internasyonal a dokiman Lalit.

* Denons infiltrasyon CIA dan sindika Moris, politik agresiv lafrankofoni dan Moris.

4. Diferan lorganizasyon revolisyoner avoy Mesaz pu Fet Travay Lalit organize suvan konzwinntman avek lezot lorganizasyon travayer.

5. Brans Rose-Hill fer kanpayn lafis kont Minis Cuttaree kan li pe al ofer sektor ledikasyon avan a sektor prive dan kad GATS dan Konferans Cancun.

Kuma nu truve se pa refleksyon ni aktivite ki manke lor internasyonalism. Seki bizin se devlop enn oryantasyon pu nu travay internasyonalism. Sinon ena tandans pu nwaye dan aktivism efrene. Nu bizin enn program politik ki pu gid nu refleksyon ek aksyon, ki fer lyin ant teori ek pratik revolisyoner.

AA

24.07.2009